

Apotekervæsenet, som vi herefter skulle behandle, vilde lettes ved, at man havde et overordnet Sundhedsraad som Medarbejder. Naar imidlertid det ærede Flertal i Udvalget og sikkert ogsaa i Salen er stemt for ikke at behandle Spørgsmaalet om det overordnede Sundhedsraad alene, men kun i Forbindelse med en Reform paa hele Lægevæsenets Omraade, kan jeg subsidiært dog ogsaa gaa med dertil. Jeg mener ligesom den ærede Ordfører, og saaledes som det er kommet frem i Lægefagblade og paa Lægemøder og ogsaa fra Sundhedskollegiet, at det kan være forsvarligt nu at skride til at ophæve Distriktslægeinstitutionen, efter at Lægevæsenet har faaet en saadan Udvikling, at der er Læger alle Vegne saavel i Byerne som paa Landet, men jeg forudsætter, at man maa være belavet paa at yde Hjælp til afsides og fattige Kommuner i saa Henseende. Samtidig maa der saa finde en passende Forøgelse af Antallet af Fysici Sted, formentlig saaledes, at Fysikaternes Antal forøges fra 10 til mindst 18 eller mindst en i hvert Amt; de faa da gennemsnitlig ca. 35 Kvadratmil med et Indbyggerantal af 125,000 hver, som de ville have Ansvaret for med Hensyn til Tilsyn med Hygieinen, Lægevæsenet og med Hensyn til Lægepersonalet. Disse flere Fysici maatte jo vel sagtens bringes til Veje ved Oprykning fra Distriktslægeklassen, men i øvrigt vilde det vistnok være heldigt, om der blev indført en egentlig Fysikateksamen i de forskellige Videnskabsfag, som de ny Fysici særlig maatte være inde i. Det har været forhandlet i Udvalget, hvorvidt man skulde forlange, at disse Fysici, der forud maatte have nogle Aars Praksis, skulde stille hele deres Tid til Raadighed, eller om man kunde tillade, at de ved Siden af ligesom Distriktslægerne nu havde deres private Praksis. Jeg tror ikke, at man kan stille sig saaledes, at man enten siger, at de slet ikke bør have privat Praksis, thi derved ville de stagnere og tabe i Anseelse, eller sige, at de kunne have lige saa megen Praksis, de ville, thi derved drages de fra deres Hovedgerning og tabe deres Uafhængighed. Jeg tror, at det vil være heldigt, at disse vordende Fysici have nogen Adgang til privat Praksis, men jeg tror dog ogsaa, at det vil være heldigt, at de kun have det i begrænset Grad, enten man vil indskrænke dem til almindelig Konsultationspraksis eller til ikke at maatte tage fast Praksis. Om man kan faa denne Ordning et overordnet Sundhedsraad og mindst 18 Fysici for det Beløb, som nu

anvendes til Lønning af Fysici og Distriktslæger, og som af den ærede Ordfører blev opgivet til 123,954 Kr., det ved jeg ikke. Det er jo muligt, men jeg anser det ikke for at være givet eller afgørende. Det er en saa vigtig Sag at faa en bedre Ordning af vor offentlige Sundhedspleje, at det, om det rimeligvis vil kræve noget forøgede Udgifter, forekommer mig at være af mindre Betydning, om det koster en Smule mere. Fejl, Mangler og Forsømmelser i saa Henseende kunne medføre store Tab for Befolkningen i sin Helhed og for Næringslivet i Særdeleshed. Jeg skal blot minde om, at de to Kolera-tilfælde, som for et Par Somre siden indtraf i Aarhus, kostede i ren Udgift 10,000 Kr., men desforuden kostede det Næringslivet meget mere, hvad man slet ikke kan føre i Regning, ved den Forskrækkelse, som de fremkaldte ved i flere Uger at holde mange Mennesker borte fra Byen; og et meget mere storslaaet Eksempel i saa Henseende har man i den store Kolera-Epidemi, som for nogle Aar siden rasede i Hamborg. De Tab, som man kan beregne i Pengesummer over, hvad Epidemien direkte har kostet, ere meget store, men der er en Række Tab, der unddrager sig al Beregning, Tabet af Menneskeliv og Tab i Næringslivet, i Handel og Vandel, som løber op til endnu langt større Summer. Jeg tror derfor ikke, selv om det skulde vise sig, at man ikke vil kunne faa et overordnet Sundhedsraad og Fysikaterne udviklede paa den foreslaaede Maade for det Beløb, man nu anvender til Lønning af Distriktslæger og Fysici, at man derfor skal lade være at skabe denne Reform. — Under Sagens Behandling er det fremkommet, og det har ogsaa fundet sit Udtryk i Flertallets Betænkning i dens første Spalte, at man mener, at en Reform af Lægevæsenet ogsaa maa omfatte en Reform af Apotekervæsenet, og at altsaa en Reform paa disse to Omraader maa være saaledes knyttet til hinanden, koblede sammen, at den ene ikke kan løses, uden at den anden samtidig løses. Det sidste vil jeg betragte som ganske uforsvarligt, idet jeg mener, at det er langt lettere at kunne enes om en god Ordning af Lægevæsenet i sin Helhed, end det vil være at kunne enes om en Ordning af hele Apotekervæsenet med Ophævelse af de reelle Privilegier. Nu har Ordningen af Lægevæsenet staaet paa Dagsordenen i mere end en Menneskealder, og det vilde være meget beklageligt, om det nu yderligere skulde udskydes af Grunde, der ikke ligge i selve